

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575).

Ze względu na decyzję o zmianie statusu zajęć „edukacja zdrowotna”, które obecnie nie są obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi, a które od roku szkolnego 2026/2027 mają stać się obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi, z wyłączeniem treści z zakresu wiedzy o życiu seksualnym człowieka, które mają pozostać elementem zajęć o nazwie „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne”, przewiduje się wydanie nowego rozporządzenia w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

W związku z powyższą decyzją są równolegle procedowane projekty rozporządzeń Ministra Edukacji:

- 1) w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- 2) zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
- 3) w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej;
- 4) zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Powyższe projekty rozporządzeń określą ramowe plany nauczania dla publicznych szkół, w tym dla szkół, w których zostanie określony tygodniowy wymiar nowych obowiązkowych zajęć edukacyjnych „edukacja zdrowotna” oraz określą podstawy programowe dla przedmiotu „edukacja zdrowotna” i przedmiotu „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne”, uwzględniając treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji. Biorąc pod uwagę charakter ww. treści, część z nich będzie realizowana w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych „edukacja zdrowotna” (przede wszystkim w działach obejmujących dojrzenie oraz zdrowie społeczne), a część będzie

realizowana w ramach nieobowiązkowych zajęć edukacyjnych „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” (obejmujących przede wszystkim dział zdrowie seksualne oraz treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji).

Działalność edukacyjna szkoły określona przez szkolny zestaw programów nauczania i program wychowawczo-profilaktyczny szkoły powinny tworzyć spójną całość i uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego, dlatego też w niniejszym projekcie rozporządzenia podkreślono elementy, które ze względu na swój uniwersalny charakter w sposób kompleksowy i harmonijny wyposażą ucznia w wiedzę i umiejętności odnoszącą się do zdrowia seksualnego. W związku z powyższym w realizacji treści programowych zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” powinny zaistnieć działania związane z:

- 1) wspieraniem wychowawczej roli rodziny;
- 2) promowaniem integralnego ujęcia ludzkiej seksualności oraz dbałości o własny stan zdrowia seksualnego na wszystkich etapach życia;
- 3) kształtowaniem postaw prorodzinnych, prozdrowotnych i prospołecznych.

W związku z tym, że zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” nie będą zaliczane do obowiązkowych zajęć edukacyjnych uczniowie nie będą oceniani z tych zajęć oraz zajęcia nie będą miały wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej ani na ukończenie przez niego szkoły – tak jak to miało miejsce dotychczas w przypadku nieobowiązkowych zajęć edukacyjnych „edukacja zdrowotna”.

Zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” będą prowadzone od roku szkolnego 2026/2027 w:

- 1) klasach IV–VI szkoły podstawowej w wymiarze 1 godziny w roku szkolnym w każdej z tych klas;
- 2) klasach VII i VIII szkoły podstawowej w wymiarze 2 godzin w roku szkolnym w każdej z tych klas,
- 3) branżowej szkole I stopnia, liceum ogólnokształcącym i technikum w klasach I i II albo w klasach II i III albo w klasach I i III, w wymiarze 3 godzin w roku szkolnym w każdej z klas, w których są realizowane te zajęcia.

Jednocześnie zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” w szkołach ponadpodstawowych będą prowadzone w tych samych klasach, w których będą realizowane obowiązkowe zajęcia edukacyjne „edukacja zdrowotna”.

Zróznicowany wymiar godzin zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” w poszczególnych klasach i typach szkół wynika z konieczności dostosowania treści realizowanych na tych zajęciach do wieku rozwojowego ucznia. W młodszych klasach uczniowie zaczynają dopiero poznawać podstawowe zagadnienia związane m.in. z własnym ciałem, dojrzewaniem, bezpieczeństwem relacji i emocjami. W związku z tym, wymiar 1 godziny w roku szkolnym w klasach IV–VIII w szkole podstawowej jest wystarczający. Natomiast w starszych klasach, sukcesywnie zakres tematyki zajęć jest bardziej rozbudowany i obejmuje więcej zagadnień, w tym dotyczących zdrowia prokreacyjnego, profilaktyki oraz świadomego dokonywania wyborów. Takie stopniowe zwiększenie liczby godzin zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne”, pozwala na przekazywanie wiedzy w sposób adekwatny do etapu rozwoju uczniów, dlatego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej są to 2 godziny, a w szkołach ponadpodstawowych 3 godziny, w roku szkolnym.

W przypadku zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” przewiduje się możliwość ich organizowania w oddziałach podzielonych na mniejsze grupy, jeżeli szkoła uzna takie rozwiązanie za potrzebne. Natomiast brak możliwości tworzenia grup międzyoddziałowych jest podyktowany potrzebą przekazania, w sposób dostosowany do możliwości odbioru uczniów danego oddziału, treści zawartych w podstawie programowej tych zajęć. Łączenie oddziałów w grupy międzyoddziałowe powoduje dodatkowe utrudnienie dla prowadzącego zajęcia.

Termin organizacji zajęć w szkole ustali dyrektor szkoły i poinformuje o nich rodziców uczniów.

W niepublicznych szkołach zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” mogą być organizowane analogicznie jak w szkołach publicznych.

Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, pozostawia się dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym treści dotyczące wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji nadal będą realizowane w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Dla tych

uczniów nie będą organizowane zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” ani odrębne obowiązkowe zajęcia edukacyjne „edukacja zdrowotna”.

W celu przekazania pełnej informacji o terminie realizacji zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” oraz o celach i treściach realizowanego programu nauczania, podręcznikach, materiałach edukacyjnych, materiałach ćwiczeniowych oraz środkach dydaktycznych nauczyciel prowadzący zajęcia „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” wraz z wychowawcą, w każdym roku szkolnym niepóźniej niż na miesiąc przed przystąpieniem do realizacji tych zajęć, ma przeprowadzić co najmniej jedno spotkanie informacyjne z rodzicami uczniów niepełnoletnich oraz z uczniami pełnoletnimi. Za przeprowadzenie tych spotkań odpowiedzialny będzie dyrektor szkoły.

Ustalenie konkretnego terminu na przeprowadzenie ww. spotkań pozostawia się do decyzji dyrektora szkoły, ze względu na fakt, że to dyrektor szkoły będzie ustalał termin realizacji zajęć „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne”. Ze względu na fakt, że treści realizowane w ramach przedmiotu „edukacja zdrowotna – zdrowie seksualne” dotyczą pojęcia ludzkiej seksualności, dbałości o własny stan zdrowia seksualnego na wszystkich etapach życia oraz roli edukacji na ten temat w życiu każdej osoby, w szczególności w okresie rozwoju człowieka, jego potrzeb oraz że zajęcia te mogą być realizowane z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi i metod, to rodzice niepełnoletnich uczniów (jako osoby decydujące o wychowaniu swoich dzieci) i uczniowie pełnoletni powinni być poinformowani o tym przed rozpoczęciem realizacji tych zajęć. Dzięki temu rodzice uzyskają szerszą informację o zajęciach, planowanych efektach realizacji tych zajęć, czyli wiedzy jaką nabędą uczniowie ze zdrowia seksualnego, w tym o postawach i zachowaniach, które mogą wspierać ich wychowanie i profilaktykę domową. Ponadto rodzice niepełnoletnich uczniów będą mieć możliwość podjęcia świadomej decyzji dotyczącej udziału ucznia w tych zajęciach albo zgłoszenia dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnacji z udziału ucznia w tych zajęciach. Oczywiście również uczeń pełnoletni, który nie będzie zainteresowany tymi zajęciami będzie mógł zgłosić dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację ze swojego udziału w tych zajęciach.

W związku z podjęciem decyzji o wydaniu nowego rozporządzenia na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, utraci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach

i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. poz. 467).

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie podlega ocenie w zakresie oceny skutków regulacji w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.).

Odnosząc się do § 12 pkt 1 w związku z § 132 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.